Elektronicznie podpisany przez:
Maria Wasilewska
dnia 2 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-117/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 2 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grajewo na lata 2026-2035.

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U z 2025 r., poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących.

Skład Orzekający:
Maria Wasilewska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek Kolegium
Izabela Chrulska - członek Kolegium

Opiniuje pozytywnie projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grajewo na lata 2026-2035, wskazując uwagi zawarte w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e n i e:
Opinia powyższa została sporządzona na podstawie projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grajewo na lata 2026-2035, przedłożonego Zarządzeniem Nr 199/25 Wójta Gminy Grajewo z dnia 12 listopada 2025 roku (data wpływu do RIO: 14.11.2025 r.) z uwzględnieniem projektu uchwały budżetowej Gminy Grajewo, przyjętego Zarządzeniem Nr 200/25 Wójta Gminy Grajewo z dnia 12 listopada 2025 roku.
Przedłożony projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej spełnia wymogi formalne w zakresie przedmiotu regulacji określonych w przepisach art. 226-229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 83). Przyjęte dla 2026 roku wartości znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu i są z nim zgodne w zakresie ogólnych kwot dochodów, wydatków, wyniku budżetu, przychodów i rozchodów.
Budżet gminy na 2026 rok planowany jest z deficytem. Podstawowe wielkości budżetu przedstawiają się następująco:
- dochody ogółem 45.572.608 zł (bieżące 40.098.288 zł; majątkowe 5.474.320 zł);
- wydatki ogółem 52.951.207 zł (bieżące 37.074.680 zł; majątkowe 15.876.527 zł);
- łączna planowana kwota przychodów 8.210.000 zł;
- łączna planowana kwota rozchodów 831.401 zł.

Deficyt budżetu wyniesie 7.378.599 zł i zostanie sfinansowany:
- przychodami pochodzącymi z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 322.763 zł;
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.887.237 zł;
- planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 4.168.599 zł.

Wskazane źródła deficytu zgodne są ze źródłami wymienionymi w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Gmina w 2026 roku planuje spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w ogólnej kwocie 831.401 zł z planowanych do zaciągnięcia kredytów, co zgodne jest w świetle zapisów art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych w tym bilansu z wykonania budżetu za 2024 rok, sporządzonego na dzień 31.12.2024 roku, jak również przewidywane wykonanie budżetu za 2025 roku (zał. nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grajewo na lata 2026-2035), wskazuje, że jednostka będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi we wskazanej wysokości, które będą możliwe do zaangażowania w 2026 roku. Jednak należy podkreślić, iż ostateczne ustalenie wielkości tych przychodów nastąpi po zakończeniu bieżącego roku budżetowego.

Zgodnie z przedłożonym projektem uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grajewo na lata 2026-2035 (zał. Nr 1) wynika, w całym okresie prognozy tylko w 2026 roku gmina planuje zaciągania tytułów dłużnych. (kol. 4 tab. WPF). Najwyższa wartość długu przypada na koniec 2026 roku i wynosi 8.966.999 zł (kol.6 tab. WPF), co w stosunku do planowanych dochodów ogółem tego roku stanowi 19,67% (do dochodów bieżących 22,36%). Planowany dług począwszy od tego roku sukcesywnie maleje z całkowitą jego spłatą w 2035 roku. We wszystkich latach zaprojektowano wydatki na obsługę długu (kol. 2.1.3 tab.). W latach 2027-2035 budżety gminy planowane są z nadwyżką (kol. 3), która zabezpiecza rozchody budżetu z tytułu planowanych spłat zaciągniętych wcześniej zobowiązań (kol. 5.1).

Skład Orzekający stwierdza, iż z wykazanych w prognozie wartości wynika, że w latach 2026-2035 nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W roku budżetowym 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,27% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r., który stanowi 18,64% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 19,45%). Porównanie tych wskaźników (kol. 8.1; kol. 8.3.1) wskazuje, że prognozę kwoty długu sporządzono z zachowaniem rezerw limitowych. Przyjęte w prognozie założenie zachowania tej relacji oparto o planowane nadwyżki operacyjne (kol. 7.1). W 2026 roku gmina przewiduje również osiągnięcie wpływów z dochodów ze sprzedaży majątku (kol. 1.2.1) w wysokości 202.000 zł. Znalazły one uzasadnienie w załączniku objaśnień przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej i na tle danych historycznych możliwe są do osiągnięcia.

W całym okresie Prognozy gmina zakłada występowanie nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych. W 2026 roku wynik z działalności bieżącej zamyka się dodatnim saldem operacyjnym (kol. 7.1 tabeli WPF) w wysokości 3.023.608 zł. Natomiast w latach 2027-2035 nadwyżki operacyjne kształtują się na poziomie od 2.911.080 zł do 3.152.282 zł.
Analiza danych historycznych w zakresie działalności bieżącej gminy przedstawia się następująco:
- *wykonanie 2019 roku 2.180.518,90 zł;*
-*wykonanie 2020 roku 3.861.224,87 zł;*
- *wykonanie 2021 roku 4.469.212,19 zł*
- *wykonanie 2022 roku 4.505.528,63 zł;*
- *wykonanie 2023 roku 7.731.459,90 zł;*
- *wykonanie 2024 roku 7.232.202,29 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2025 roku 3.643.906,42 zł.*

Skład Orzekający analizując planowane nadwyżki operacyjne, stwierdza, że ich wielkości nie odbiegają od danych historycznych znajdują uzasadnienie w załączniku objaśnień i możliwe są do zrealizowania przy przyjętych danych prognostycznych. Biorąc jednak pod uwagę przywołany wyżej zmienny poziom wykonania parametrów istotnych dla kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający podkreśla konieczność stałego, wnikliwego monitorowania realizacji przyjętych założeń określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej pod kątem faktycznej realizacji.

W odniesieniu do poprawności projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej, Skład Orzekający zauważa, że:
- w zał. nr 1 w wierszu „2026", kol. 2.1.1 „wynagrodzenia i składki od nich naliczane" winna być wykazana kwota 20.663.969 zł;
- w zał. nr 1 w wierszu „wykonanie 2025" w kolumnie 4.2 „nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych" winna być wykazana kwota 1.502.211,30 zł;
- w zał. przedsięwzięć w poz. 1.3.2.7 nie powinna być ujęta inwestycja, która jest wykazana w załączniku wydatków jako porozumienie z AR w rozdz. 60013 §6300;
- w zał. przedsięwzięć w poz. 1.3.2.8 w kol. „ limit 2026" wykazano błędną kwotę wydatków oraz wykazano błędną kwotę w kol. „Łączne nakłady finansowe".

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Pouczenie:
Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Maria Wasilewska